

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
"إِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ"
"كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يُبْدَأُ فِيهِ بِبِسْمِ اللَّهِ فَهُوَ ابْتَدَأُ"

Her Hayrın Anahtarı Besmele (03.01.2020)

Aziz Kardeşlerim!

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla" anlamına gelen Besmele, her meşru ve anlamlı işin başında Yüce Allah'ı hatırlamanın ve O'nun ismini zikretmenin adıdır. Nitekim Kur'an'ın ilk nâzil olan âyetleri içerisinde, bismelenin de yer alması manidardır.¹

Kardeşlerim!

Besmele, tıpkı Kelime-i Şehadet gibi, Kelime-i Tevhid gibi İslam'ın sembollerinden biridir. Besmele, Rabbimizin, bizleri her an gördüğü, murakabe ettiği bilinciyle yaşamının tezahürüdür. O'nun bize şah damarımızdan daha yakın olduğu gerçeğinin ilanıdır. Allah'a dayanıp güvenmenin, teslimiyetin, O'nun engin rahmeti ve merhametine sığınmanın adıdır besmele.

Aziz Müminler!

İslâm'ın varlık, bilgi ve değere bakışını şekillendiren besmele, kulluk bilinciyle hayatı anlamlandırır. İster dünyevî ister uhrevî olsun, bir Müslüman her meşru ve anlamlı işinin öncesinde besmeleyi okuyup Allah'ı anmakla, Allah Teâlâ'nın ilâhlığını (ulûhiyetini), kendisinin de kulluğunu (ubûdiyetini) ifade etmiş olur. Müslüman besmele çekmekle, "Kendi adıma veya başka bir varlık adına değil, sadece Allah Teâlâ adına, O'nun rızasını kazanmak umuduyla ve O'nun izni çerçevesinde bu işi yapmaya başlıyorum." demiş olur.

Kardeşlerim!

Resûl-i Ekrem'in hayatında bismelenin son derece geniş bir kullanım alanı vardı. Allah Resûlü; evden çıkarken, mescide girerken, mescitten çıkarken, abdest alırken, namaza

başlarken, dua ederken, yemeğe başlarken, kurban keserken, cenazeyi kabre koyarken, yatağına yatarken, yatağından kalkarken, hâsılı her hayırlı işe başlarken "Bismillâh" demeyi tavsiye etmiş; hatta evli çiftlere kendilerinin ve doğacak çocuklarının selâmeti için cinsel ilişkiden önce dahi besmele çekmelerini öğütlemiştir.²

Kardeşlerim!

Kaynağını Resûlullah Efendimizin örnekliğinden alan medeniyetimiz de, besmeleyle ilmek ilmek örülmüştür. Bu medeniyette gözler dünyaya besmeleler eşliğinde açılır. Sofralarda eller besmeleyle yemeğe uzanır. Kitaplar, onunla açılıp okunur. Hatipler sözlerine onunla başlar. Eller, duaya onunla kaldırılır. Camilerin en müstesna yerleri onunla süslenir. Hayatın türlü dert ve sıkıntıları onunla göğüslenir. Şairlerin, ediplerin bütün şaheserlerinde o vardır. Hâsılı besmele, her hayrın anahtarı olup, onunla başlanmayan her iş, Resul-i Ekrem (s.a.s.) Efendimizin buyurduğu gibi, bereketsizdir, sonuçsuzdur.³

Diğer yandan suç ve günah sınıfına giren söz ve eylemlerden önce besmele çekilmesi ise, uygun ve doğru bir davranış değildir.

Aziz Kardeşlerim!

Öyleyse geliniz! Besmeleyle başlayalım her söz ve işimize. Dillerimizin bağına besmeleyle çözelim. Gönüllerimizin pasını besmeleyle silelim. Zihnimizi kötülöklere karşı besmeleyle koruyalım. Günahlara karşı kalkanımız besmele olsun. Bereket vesilesi kılalım besmeleyi kazancımıza. Günlük hayatın sıkıntılarıyla bunalan yüreklerimize bir nefes olsun Rabbimizin ismi. Besmelemiz iyilik ve güzellik kapılarına anahtar, şer kapılarına kilit olsun.

Hutbemi şu duayla bitirmek istiyorum: Ya Rabbi! Bizleri, senin isminle yaşayan, hayatına senin isminle anlam katan, emanetini senin isminle sana teslim edenlerden eyle!

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Alak, 96/1; Bkz. Fatiha, 1/1.

² Buhârî, Vudû' 8, Bed'ü'l-halk 11, Nikâh 66, Daavât 54, Tevhîd 13; Müslim, Nikâh 116.

³ İbn Hanbel, II, 360.